

**ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 30
APRIL 2009 BETREFFENDE DE ORGANISATIE EN FINANCIERING VAN HET
WETENSCHAPS- EN INNOVATIEBELEID, WAT BETREFT HET FONDS
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK, BELEIDSGERICHTE EVALUATIES, EN
DIVERSE TERMINOLOGISCHE EN TECHNISCHE AANPASSINGEN**

Samenvatting:

Het voorliggende ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid, wat betreft het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek, beleidsgerichte evaluaties, en diverse terminologische en technische aanpassingen, heeft een aantal uiteenlopende doelen voor ogen.

In de eerste plaats wil deze decreetswijziging de in de mededeling aan de Vlaamse Regering van 3 oktober 2025 betreft FWO als huis van iedere excellente onderzoeker, aangekondigde maatregelen rechtstreeks doorvoeren of het doorvoeren in de betreffende Besluiten van de Vlaamse Regering mogelijk maken.

Daarnaast wil het wijzigingsdecreet ervoor zorgen dat er naar de toekomst toe nog verdere maatregelen genomen kunnen worden in het kader van rationalisering van de financieringskanalen met betrekking tot onderzoek.

De belangrijkste rationalisering die met deze wijziging reeds wordt voorbereid is de verplaatsing van het huidige FWO-programma voor de aanschaf en inzet van middelzware onderzoeksinfrastructuur voor wetenschappelijk onderzoek in de universiteiten naar de Bijzondere Onderzoeksfondsen.

Tot slot wil dit wijzigingsdecreet kleine taalfouten aanpassen, verouderde artikelen opheffen en bepaalde artikelen of regelgeving verduidelijken en/of actualiseren.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Het voorliggende ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid, heeft een aantal uiteenlopende doelen voor ogen:

- de in de mededeling aan de Vlaamse Regering van 3 oktober 2025 aangekondigde maatregelen betreffende het FWO als huis van iedere excellente onderzoeker, dienen vertaald te worden in de regelgeving. Dit houdt in dat er wijzigingen dienen te gebeuren in het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid (hierna 'W&I-decreet' genoemd);
- aanpassen van een aantal artikelen zodat naar de toekomst toe nog verdere maatregelen genomen kunnen worden in het kader van rationalisering van de financieringskanalen met betrekking tot onderzoek;
- verbeteren van het decreet door aanpassen van kleine taalfouten, opheffing van verouderde artikels, verduidelijking en/of actualisering van bepaalde artikelen en regelgeving.

B. Inhoud

Op 3 oktober 2025 werd er door middel van een mededeling aan de Vlaamse Regering een reeks maatregelen voorgesteld die kaderen in de hervorming om van FWO nog nadrukkelijker het huis van iedere excellente onderzoeker in Vlaanderen te maken. Deze maatregelen spitsen zich in eerste instantie toe op de instrumenten m.b.t. fundamenteel onderzoek.

Per instrument binnen het luik fundamenteel onderzoek bij FWO is nagegaan of de huidige toegang (nog) overeenstemt met de rolbepaling van de verschillende instellingen in ons ecosysteem. Deze analyse maakte duidelijk dat de toegang tot een aantal instrumenten dient verbreed te worden.

Daarnaast is er in ditzelfde proces geconcludeerd dat er nog een aantal maatregelen zijn die naast excellentie ook inspelen op de rationalisering en optimalisering van de financieringsinstrumenten op systeemniveau.

Zo staan in de mededeling een aantal maatregelen die de totale doorlooptijd tot het bepalen van het doctoraat en dus ook naar de arbeidsmarkt willen verminderen. Sommige van deze maatregelen vereisen een W&I-decreetwijziging bv. de vereenvoudigingsregel die de twee verschillende anciënniteitsnormen m.b.t. een aspirantschap vervangt door één eenduidige regel en de invoering van de differentiatie van de looptijd van het aspirantenmandaat afhankelijk van het gefinancierd voortraject.

Het grootste deel van voorliggende aanpassingen in het W&I-decreet dienen er voor te zorgen dat maatregelen, aangekondigd in bovengenoemde mededeling, rechtstreeks kunnen worden ingevoerd of dat het mogelijk wordt dat er in de op het W&I-decreet verder bouwende Besluiten van de Vlaamse Regering m.b.t. de FWO-instrumenten de nodige aanpassingen kunnen gedaan worden.

Een tweede luik aanpassingen in dit W&I-decreet komen eveneens voort uit het streven naar rationalisering van de financieringskanalen m.b.t. wetenschap. In de laatste evaluatie van FWO werd er reeds aanbevolen om de toewijzing van instrumenten te herbekijken. Hierbij werd specifiek verwezen naar twee financieringskanalen met name het programma voor middelzware infrastructuur bij het FWO en het interuniversitaire projecten binnen de Bijzondere Onderzoeksfondsen, iBOF genaamd.

M.b.t. iBOF werd gewezen op het gegeven dat dergelijk instrument veel dichter aanleunt bij het DNA van FWO dan bij de Bijzondere Onderzoeksfondsen. Het gaat dan zowel om de nodige expertise voor de uitrol van deze iBOF-oproep als om de doelstelling van dit instrument, met name het stimuleren van de samenwerking tussen instellingen.

Hierbij geven we mee dat de verschillende kennisinstellingen in het kader van het doorlopen traject ook een duidelijk engagement genomen hebben om het Vlaamse ecosysteem te versterken door middel van een versterkte en meer structurele samenwerking tussen de verschillende spelers.

In het kader van rationalisering van financieringskanalen werd er daarom beslist om in de begroting 2026 een besparing van 14,5 miljoen euro door te voeren op de Bijzondere Onderzoeksfondsen die grotendeels opgevangen wordt door het afschaffen van dit specifieke iBOF-instrument.

Met betrekking tot het programma voor middelzware onderzoeksinfrastructuur bij het FWO wordt er in de evaluatie dan weer duidelijk aangegeven dat dit programma minder thuishoort in het portfolio van FWO gezien hier voornamelijk intra-universitaire competitie speelt i.p.v. interuniversitaire competitie. Dit komt voort uit het gegeven dat de middelen enkel bestemd zijn voor de universiteiten en bovendien verdeeld worden o.b.v. een verdeelsleutel. Hierbij wordt in het

evaluatierapport ook opgemerkt dat de huidige betrokkenheid van het FWO weinig meerwaarde voor Vlaanderen oplevert. Gezien de aard van het programma wordt er dan ook voorgesteld om dit programma te verplaatsen naar de Bijzondere Onderzoeksfondsen (BOF).

De voorgestelde wijzigingen in het W&I-decreet zorgen voor de eerste stap in het verplaatsen van dit programma van bij het FWO naar BOF. Na het verwijderen van de taak *'ondersteuning voor de aanschaf en inzet van middelzware onderzoeksinfrastructuur voor wetenschappelijk onderzoek in de universiteiten'* aan het FWO, zal dit programma worden toegevoegd aan het Besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2012 betreffende de financiering van de Bijzondere Onderzoeksfondsen aan de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap. Dit programma valt op heden reeds onder de ruim omschreven doelstelling van BOF. Om de verplaatsing mogelijk te maken wordt naast de schrapping van de taak bij het FWO ook het artikel in het W&I-decreet met betrekking tot BOF gewijzigd. Zo wordt er de mogelijkheid gecreëerd om via het begrotingsdecreet specifieke beleidsimpulsen -met de hierbij horende middelen- toe te voegen aan BOF. Middelzware onderzoeksinfrastructuur wordt een eerste specifieke beleidsimpuls maar ook andere financieringskanalen kunnen in het kader van de rationalisering van financieringskanalen ingekanteld worden indien deze passen binnen de doelstelling van BOF. De specifieke aanpassing zorgt ervoor dat iedere specifieke beleidsimpuls zijn eigen verdeelsleutel zal kunnen hanteren. Op die manier kan de op heden gebruikte sleutel voor de verdeling van deze middelen voor middelzware onderzoeksinfrastructuur, met name het gewogen gemiddelde van de BOF-sleutel en de IOF-sleutel, behouden blijven. Ook andere financieringsinstrumenten die passen binnen het kader van BOF kunnen zo naar de toekomst toe ingekanteld worden met een specifieke sleutel per onderdeel.

Tot slot is er nog een groep aanpassingen die het huidige W&I-decreet op een aantal kleinere elementen willen corrigeren. Het gaat om wegwerken van kleine taalfouten, opheffingen van verouderde artikels, verduidelijking en/of actualisering van bepaalde artikels en regelgeving.

Ieder artikel uit het wijzigingsdecreet wordt hieronder in punt II. Toelichting bij de artikelen nog apart besproken.

De budgettaire impact van deze wijzigingen in het decreet is beperkt tot een verschuiving van de beschikbare middelen bij het FWO voor de ondersteuning van de aanschaf en inzet van middelzware onderzoeksinfrastructuur bij de universiteiten naar de BOF-middelen.

In 2026 gaat het om 16,8 miljoen euro dat hiervoor specifiek voorzien was in de toelage aan het FWO. Deze middelen staan in het begrotingsjaar 2026 op begrotingsartikel TB0-1TEA5GT-IS en basisallocatie TE180 6172 van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. Gezien het om een tweejaarlijkse oproep gaat, is eenzelfde (geïndexeerd) bedrag op heden voorzien in de meerjarenbegroting van FWO voor 2028.

Na goedkeuring van de wijzigingen aan het decreet en de nodige aanpassingen aan het BOF-Besluit wordt voorzien dat deze middelen (16,8 miljoen euro (VAK en VEK) + index) voor het begrotingsjaar 2028 toegekend worden aan BOF in plaats van aan FWO. Voor het begrotingsjaar 2026 zijn de BOF-middelen voorzien in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap op begrotingsartikel TB0-1TEA2GS-IS.

FWO dient wel nog in te staan voor de volledige afhandeling van alle projecten die zijn toegekend vóór 31 december 2026 door het FWO, in het kader van de aanschaf en inzet van middelzware onderzoeksinfrastructuur voor wetenschappelijk onderzoek in de universiteiten. Hoewel FWO geen VAK-middelen meer dient te krijgen na 2026 voor nieuwe toekenningen, zal de

Vlaamse Regering voor de afhandeling wel de nodige (VEK-)middelen ter beschikking stellen tot de beëindiging van al deze reeds toegekende projecten. De verschuiving van middelen van FWO naar BOF zal een negatieve impact hebben op de werkmiddelen van FWO gezien deze werkmiddelen berekend worden op de gemiddeld vastleggingskredieten van de laatste vier jaar plus het betrokken begrotingsjaar.

De andere aanpassingen hebben geen budgettaire impact.

Naast de wijzigingen van het bovengenoemde decreet zullen er eveneens aanpassingen gebeuren aan relevante besluiten van het FWO en het BOF-besluit zodat alle voorgestelde maatregelen nadien ook effectief in de praktijk kunnen worden gebracht. Ook de huidige samenwerkingsovereenkomst tussen het FWO en de Vlaamse Gemeenschap 2024-2028 zal aangepast dienen te worden wat betreft het wegvallen van de taak "ondersteunen van de aanschaf en inzet van middelzware onderzoeksinfrastructuur bij de universiteiten bij het FWO".

C. Totstandkomingsprocedure

Het bijgaand ontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2026/138 van 23 april 2026.

De Inspectie van Financiën heeft een eerste advies gegeven op 30 april 2026. Dit advies omhelsde zowel het eerste luik met name aanpassingen n.a.v. de mededeling aan de Vlaamse Regering van 3 oktober 2025 betreft FWO als huis van iedere excellente onderzoeker aangekondigde maatregelen met betrekking tot het FWO als het derde luik met name kleinere meer technische aanpassingen. Dit advies is gunstig mits tegemoetgekomen wordt aan het schrappen van één specifiek voorgestelde wijziging.

Het bijgaand ontwerp van decreet werd aangepast aan de opmerkingen van de Inspecteur van Financiën.

De Inspectie van Financiën gaf daarna een tweede advies op 26 mei 2026 dat gunstig is. Dit advies omhelsde het tweede luik dat later werd toegevoegd m.b.t. aanpassen van een aantal artikelen zodat naar de toekomst toe nog verdere maatregelen genomen kunnen worden in het kader van rationalisering van de financieringskanalen met betrekking tot onderzoek.

Het FWO gaf advies op

SERV gaf advies op

De Raad van State gaf advies ... op ...

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Artikel 1 is de inleidende bepaling die aangeeft dat het om een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid gaat.

Artikel 2, 16 en 17

Artikel 2 wijzigt artikel 2 van het W&I-decreet door punt 8° van dat artikel op te heffen. Deze wijziging komt voort uit de verbreding van de toegang tot het FWO zoals aangekondigd in mededeling aan de Vlaamse Regering van 3 oktober 2025 met betrekking tot FWO als huis van iedere excellente onderzoeker en draagt tegelijkertijd ook bij tot de verduidelijking van de bepalingen in het W&I-decreet. De term "instelling voor postinitieel onderwijs" wordt niet meer gebruikt gezien er door de verdere wijzigingen in het W&I-decreet gewerkt zal worden met de opsomming van de specifieke instellingen in plaats van te verwijzen naar deze term. Deze term zorgde immers voor verwarring gezien deze ook in de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013 gebruikt werd maar daar anders gedefinieerd werd.

De wijzigingen aan Hoofdstuk III van titel IV en artikel 61 van het W&I-decreet aangebrachte wijzigingen via artikel 16 en 17 hangen hiermee samen. Artikel 16 zorgt voor de wijziging van "Postinitiële instellingen" naar "Thematische wetenschappelijke instellingen", terwijl artikel 17 zorgt voor de invoering van de expliciete opsomming van de bedoelde instellingen en de vervanging van de term "instelling voor postinitieel onderwijs" in de verwijzing naar het eerste lid waar deze opsomming staat.

Artikel 2, 4, 5 en 6

Artikel 2, 4, 5 en 6 zorgen voor de opheffing van de taak aan het FWO om de aanschaf en inzet van middelzware onderzoeksinfrastructuur bij de universiteiten financieel te ondersteunen.

In het kader van rationalisering van financieringskanalen zal dit financieringskanaal worden ondergebracht in de Bijzondere Onderzoeksfondsen gezien de aard van dit programma.

Samen met deze taak zullen ook de specifiek hiervoor bestemde middelen bij het FWO van 16,8 miljoen euro per tweejaarlijkse oproep worden overgebracht naar de Bijzondere Onderzoeksfondsen. Een aandachtspunt hierbij is het garanderen van de continuïteit van het programma. Gezien er in de eerste helft van 2026 een toekenning binnen dit programma is, dienen de nodige aanpassingen in het BOF-Besluit met de bijhorende middelen voorzien te worden tegen 2028 zodat de huidige periodiciteit die gekend is binnen de universiteiten kan verdergezet worden.

Daarnaast wordt in artikel 2 ook de definitie van het begrip "zware onderzoeksinfrastructuur" aangepast. Er is hier geen intentie om het begrip en bijhorende definitie inhoudelijk te wijzigen maar wel om de definitie via een taalkundige aanpassing duidelijker te maken.

Artikel 2, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 18, 20, 23, 24, 25 en 26

Bovenstaande artikelen zorgen steeds voor de toevoeging van een lid in verschillende artikelen van het W&I-decreet zodat iedere evaluatie, die in het huidige decreet wordt opgelegd, niet enkel naar het verleden kijkt (ex-postevaluatie) maar ook vooruitblijkt (ex-ante-evaluatie) en ook altijd een systeembenadering hanteert. Deze toevoeging is belangrijk met het oog op de beleidsontwikkeling waaraan iedere evaluatie moet bijdragen en komt verder tegemoet aan een aantal leerpunten op het vlak van beleidsevaluatie die bij de Vlaamse Brede Heroverweging van 2021 naar voren werden geschoven. Deze toevoeging maakt ook dat er een definitie voor het woord "systeembenadering" toegevoegd wordt via artikel 2.

Artikel 4

In artikel 4 wordt de term “vastleggingsmachtigingen” vervangen door de term “vastleggingskredieten” zodat opnieuw de correcte begrotingsterminologie gebruikt wordt nadat deze in de loop der jaren gewijzigd is.

Artikel 5

Artikel 5 komt eveneens voort uit de aangekondigde maatregel van verbreding in de mededeling aan de Vlaamse Regering van 3 oktober 2025 betreft FWO als huis van iedere excellente onderzoeker. Zo wordt er in dit artikel voor gekozen om te expliciteren welke instellingen toegang hebben tot de financieringsinstrumenten voor fundamenteel onderzoek. Enerzijds gaat het over een verduidelijking maar anderzijds gaat het ook over een verbreding van de toegang tot het FWO.

Er is immers ook een uitbreiding van de instellingen met rechtstreekse toegang via de vermelding van het Orpheus Instituut en daarnaast zal het ook mogelijk worden voor European Research Council-grantees uit een Vlaamse Wetenschappelijke Instelling, VLIZ, KMDA of een strategisch onderzoekscentrum om rechtstreeks in te dienen bij deze oproepen binnen fundamenteel onderzoek.

Andere onderzoekscentra dan de expliciet opgesomde instellingen, kunnen eveneens indienen binnen deze oproepen maar enkel indien zij voor dit specifiek ingediende project samenwerken met één of meerdere instellingen zoals vermeld in a t.e.m. j.

Deze verbreding zorgt ervoor dat het speelveld voor de verwerving van competitieve financiering gelijk wordt weliswaar rekening houdend met de draagkracht van de instrumenten bij het FWO. Het aantal potentieel nieuwe indieners zal procentueel slechts zeer miniem vergroten gezien de beperkte grootte van het Orpheus Instituut en het gegeven dat slechts een beperkt aantal onderzoekers binnen deze instellingen in Vlaanderen een ERC-grant behaalt.

Ook voor de aanschaf en inzet van zware of internationale onderzoeksinfrastructuur wordt er een opsomming meegegeven in plaats van te verwijzen naar de Codex Hoger Onderwijs. Net zoals bij de programma's voor fundamenteel onderzoek wordt het Orpheus Instituut hier toegevoegd. Ook hier wordt er daardoor een gelijk speelveld gecreëerd zonder de draagkracht van dit instrument uit het oog te verliezen.

Artikel 5 zorgt verder voor een toevoeging van 2 categorieën ondersteuning van het FWO met name het wetenschappelijk onderzoek via FWO-programma's die zijn opgezet ter ondersteuning, aanvulling of cofinanciering van Europese onderzoeksprogramma's, en het aantrekken van excellente onderzoekers die actief zijn in het buitenland via het Odysseusprogramma. Het gaat hier over reeds bestaande financieringsprogramma's bij het FWO die tot op heden onder de categorieën fundamenteel onderzoek en/of strategisch basisonderzoek vielen. Door de aanpassing in de toegangsvoorwaarden van de programma's ERC-opvangmandaten en het Odysseusprogramma, aangekondigd binnen de mededeling aan de Vlaamse Regering van 3 oktober 2025, dienen deze financieringsinstrumenten in een aparte categorie opgenomen te worden. De toegangsvoorwaarden tot deze programma's zullen na aanpassing immers niet langer gelijk lopen met de huidige categorieën.

De toegang tot het Odysseusprogramma wordt naast de universiteiten uitgebreid met de Vlerick Business School, de Antwerp Management School, het Instituut voor Tropische Geneeskunde en het Orpheus Instituut. Deze verbreding van de toegang van het Odysseusprogramma met de thematische instellingen Instituut

voor Tropische Geneeskunde, Orpheus Instituut, Antwerp Management School en Vlerick Business School is in vergelijking met de huidige toegang met name voor de universiteiten erg gering. Deze instellingen hebben een beperkte omvang in vergelijking met de universiteiten die op heden toegang hebben. Een eventuele stijging van de aanvraagmassa zal bovendien ook getemperd worden door het gegeven dat de aanvragende instelling eveneens een belangrijk engagement aangaat met name het geven van een vaste aanstelling (ZAP-kaderplaats of gelijkwaardig (groep I), ZAP-tenure trackmandaat of gelijkwaardig mandaat (groep II)) en het voorzien van de nodige infrastructuur. Dit relatief groot engagement maakt dat het genereren van een grote aanvraagmassa vanuit deze nieuwe instellingen niet mogelijk is.

Artikel 6

Artikel 6 zorgt voor de verwijdering van een verwijzing naar de Codex Hoger Onderwijs, gezien deze niet meer relevant is gezien de toegang tot de programma's reeds in artikel 17 is opgenomen, en dit tot mogelijke inconsistenties kan leiden of via Besluit van de Vlaamse Regering is vastgelegd. Daarnaast zorgt artikel 6 ook voor de correctie van twee taalfouten in het huidige decreet.

Artikel 6, punt 5° komt voort uit de aangekondigde maatregel van het invoeren van een differentiatie van de looptijd van het aspirantenmandaat in de mededeling aan de Vlaamse Regering van 3 oktober 2025 met betreft FWO als huis van iedere excellente onderzoeker. De looptijd van een FWO-bursaal bedraagt op vandaag voor alle doctoraatsstudenten bij het FWO vier jaar. Aanvragers met een substantieel gefinancierd voortraject in wetenschappelijk onderzoek, zullen voortaan slechts drie jaar worden aangeboden. Zo'n maatregel zal de complementariteit tussen het FWO en andere financieringsbronnen (zoals BOF) vergroten en is een mooi voorbeeld van een systemische aanpak. De totale maatschappelijke investering om te komen tot een doctoraat en in te stromen in de arbeidsmarkt wordt door deze maatregel immers beperkt ongeacht het specifieke financieringskanaal. Hierdoor wordt het woord "maximaal" toegevoegd vóór "vier jaar".

Artikel 9

De wijzigingen aan de statuten dienen door de wijziging in artikel 9 schriftelijk te worden meegedeeld aan de secretaris-generaal van het bevoegde departement in plaats van ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. In de feiten worden de statuutswijzigingen op heden reeds door de KVAB zelf bepaald en keurt de Vlaamse Regering deze steeds goed zonder hier een inhoudelijk oordeel over te vellen.

Deze wijziging erkent bewust de autonomie van de KVAB die er de facto reeds is en zorgt hierdoor voor een grote administratieve vereenvoudiging.

Artikel 14

Artikel 14 zorgt voor de correctie van twee taalfouten in het huidige decreet.

Artikel 15

Artikel 15 zorgt voor de uitbreiding van het Vlaams Academisch Bibliografisch Bestand Sociale en Humane Wetenschappen (hierna VABB-SHW) met wetenschappelijke publicaties in het domein van de Sociale en Humane Wetenschappen afkomstig van onderzoekers die verbonden zijn aan een 'hogeschool' in de Vlaamse Gemeenschap en die niet verwerkt zijn in Web of Science. Op heden worden enkel wetenschappelijke publicaties in het domein van de Sociale en Humane Wetenschappen afkomstig van onderzoekers die

verbonden zijn aan een 'universiteit' in de Vlaamse Gemeenschap en die niet verwerkt zijn in Web of Science, opgenomen.

Ook in de Vlaamse hogescholen worden er wetenschappelijke publicaties in de sociale en humane wetenschappen geschreven en gepubliceerd, die mogelijk niet verwerkt zijn in Web of Science. Deze publicaties worden op heden niet opgenomen in VABB-SHW waardoor deze publicaties niet meetellen voor de parameter P2 van de IOF-verdeelsleutel voor de subsidie Industriële Onderzoeksfondsen. Artikel 10 § 2 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap geeft expliciet aan dat de reikwijdte de 'associaties' is, en bijgevolg is er ook de expliciete vraag van de regelgever, om alle publicaties en citaties van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap in de parameterberekening mee te nemen. Om consistentie in regelgeving te bekomen, tegenspraken tussen decreet en besluit Vlaamse Regering weg te werken en de reikwijdte van VABB-SHW in overeenstemming met de regelgeving te brengen, wordt de toevoeging 'of een hogeschool' in het W&I-decreet voorgesteld.

Na goedkeuring van deze aanpassing in het decreet zal het Besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2012 betreffende de financiering van de Bijzondere Onderzoeksfondsen aan de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, waar in hoofdstuk 2 de nadere modaliteiten van VABB-SHW geregeld zijn, eveneens worden aangepast zodat de publicaties in de sociale en humane wetenschappen van de hogescholen, die niet verwerkt zijn in Web of Science, hierin worden opgenomen.

Artikel 19

Artikel 19 zorgt enerzijds voor de verwijdering van het woord "totale" in het eerste lid van §5 gezien dit woord juridisch geen meerwaarde biedt en tegenstrijdig is met het nieuw toegevoegde lid in deze paragraaf.

Het nieuw toegevoegde lid zorgt ervoor dat eventuele bijkomende middelen voor specifieke beleidsimpulsen, op een gestructureerde manier binnen BOF ondergebracht kunnen worden en dit met een eigen specifieke verdeelsleutel.

Zowel de specifieke beleidsimpulsen als de bijkomende middelen dienen via het jaarlijks decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap bepaald te worden. Op deze manier blijft het aan de decreetgever om deze specifieke beleidsimpulsen en de erbij horende middelen af te bakenen.

De specifieke verdeelsleutel die bij deze middelen hoort, dient hierbij aansluitend te worden vastgelegd door de Vlaamse Regering, net zoals dit op heden ook gebeurt voor de reguliere BOF-verdeelsleutel via het Besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2021 betreffende de financiering van de Bijzondere Onderzoeksfondsen aan de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap.

In het kader van de lopende oefening met betrekking tot de rationalisering van financieringskanalen is het belangrijk dat de decreetgever, in samenwerking met de Vlaamse Regering, de mogelijkheid heeft impulsen te geven binnen een bestaand reglementair kader in plaats van hier steeds bijkomende (ad hoc) subsidies of aparte financieringskanalen voor te creëren.

BOF bestaat op heden reeds uit drie luiken met elk hun eigen vastgelegde financiering, met name BOF Algemeen, Tenure Track en Methusalem. De wijziging zal zorgen dat als er onderdelen bijkomen dit niet noodzakelijk via dezelfde verdeelsleutel hoeft te zijn, maar dat de verdeelsleutel kan aangepast worden aan de specifieke noden van het nieuwe luik.

In het kader van rationalisering van financieringskanalen zal het financieringsprogramma middelzware onderzoeksinfrastructuur van het FWO,

overgeplaatst worden naar BOF gezien de aard van dit programma hier beter past (zie ook artikel 2, 4, 5 en 6 hierboven).

Daarnaast zijn ook de inspanningen wat betreft Open Science intussen, na de reeds doorlopen opstartperiode sinds 2019, structureel van aard. De aandacht voor Open Science is ondertussen een integraal onderdeel van het algemeen onderzoeksbeleid van de universiteiten, en bovendien ook een blijvend aandachtspunt voor de Vlaamse Regering. Daarom zal er gekeken worden of ook de bestaande middelen voor Open Science, die nu aan de universiteiten gegeven worden via een aparte subsidie, kunnen geïntegreerd worden binnen de Bijzondere Onderzoeksfondsen. Het zou hier gaan om een tweede specifieke beleidsimpuls, naast de middelzware onderzoeksinfrastructuur, met aparte middelen en een aparte verdeelsleutel.

Artikel 21

Artikel 21 zorgt voor een actualisering van de strategische doelstellingen van het Kenniscentrum Data & Maatschappij.

Artikel 22

Artikel 29 zorgt in artikel 63/13/5 enerzijds voor de schrapping van de woorden "van instellingen uit Hoger Onderwijs" om geen beperkingen op te leggen aan het consortium dat gevormd wordt voor de organisatie van het Kenniscentrum Data & Maatschappij.

Daarnaast wordt gekozen voor de vervanging van de woorden "een vijfjaarlijks convenant" door de woorden "een convenant van maximaal vijf jaar". Op die manier kan deze convenant voor een kortere periode afgesloten worden om in de toekomst eventueel synchroon te lopen met de andere onderdelen van het Vlaams Beleidsplan AI (VBAI) zodat een betere afstemming met die onderdelen mogelijk wordt, in het bijzonder rond de externe evaluatie aan het einde van een VBAI-cyclus.

Artikel 27

Tot slot zorgt artikel 27 voor een vereenvoudiging van het decreet via een de opheffing van verouderde en niet meer relevant zijnde artikelen.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie,
Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair
Management,

Matthias DIEPENDAELE

Bijlage:

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid, wat betreft het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek, beleidsgerichte evaluaties, en diverse terminologische en technische aanpassingen